

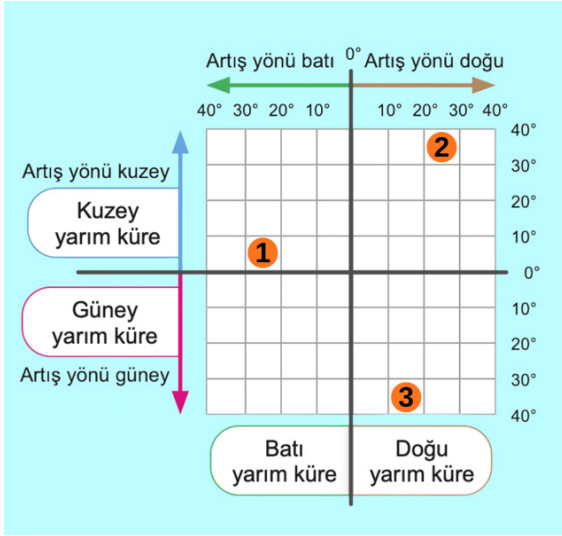

Bu içerik, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından öğrencilerin yazılı öncesi çalışmalarını amacıyla hazırlanmıştır. Örnek soru niteliği taşımamaktadır. Hazırlanan sorular, yayımlanan senaryoların tamamındaki öğrenme çıktılarına kapsamaktadır.

- Ortaokulda sosyal bilgiler dersinde geçen vatandaşlık konuları ilgimi çekti önce. Lise yıllarında insan hakları ve özgürlükler konularındaki fikirlerim, öğretmenlerim tarafından takdir edilmemi sağladı. Sonrasında hukuk bölümünü kazanmam ailem, özellikle de ağabeyim için sürpriz olmadı. Mesleğimde beşinci yılımı doldurdum. Üç yaşında bir kızım var. Annesi olarak onun da hakları olduğunu birlikte oyunlar oynayarak öğretmeye çalışıyorum. Bu konuda babası ve anneannesi de bana destek oluyor.

Bu konuşmayı yapan kişi hangi rolleri üstlenmiştir? Yazınız.

- Görselde yer alan koordinat sistemini inceleyerek soruları cevaplayınız.

- Ekvatorun kuzeyinde, başlangıç meridyenin batısında bulunan numaralı alan hangisidir? Yazınız.
- Ekvatorun güneyinde, başlangıç meridyenin doğusunda bulunan numaralı alan hangisidir? Yazınız.
- Bir kısmı Türkiye'nin coğrafi sınırları içerisinde bulunan numaralı alan hangisidir?

- Gediz, Menderes, Bafra, Çarşamba, Çukurova ve Silifke gibi kıyı ovalarımızda tarım faaliyetlerini olumlu etkileyen doğal ve beşerî çevre özellikleri vardır.

Yukarıda bahsedilen kıyı ovalarımızda tarımsal faaliyetleri olumlu etkileyen doğal ve beşerî çevre özelliklerini kısaca yazınız.

4. 1992 yılında kurulan bu kuruluş, Türk dilinin konuşulduğu ülkeler, komşu ülkeler ve gelişmekte olan ülkelerle dayanışmayı ve iş birliğini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Kuruluş, farklı ülkelerde okul yapımı ve yenileme çalışmaları yapmakta, mesleki eğitim programları düzenlemekte, hastane yapımı ve sağlık ekipman desteği sağlamaktadır. Ayrıca personele eğitim vermekte, tarihî eserleri onarmakta ve müze projeleri yürütmektedir. Moğolistan'da Orhun Kitabeleri'ni korumak ve gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla Orhun Müzesi inşa edilmiştir. Tacikistan'da ise Atletizm Federasyonu'nun altyapısı desteklenmiş; çekiç, disk, gülle ve cirit atma için kullanılan kafes yenilenmiş ve çevre düzenlemesi yapılmıştır. Bu çalışmalar sayesinde ülkeler arasında dostluk ve dayanışma artmakta ve toplumların gelişimine katkı sağlanmaktadır.

Aşağıdaki soruları verilen metne göre yanıtlayınız.

a) Metinde, yapmış olduğu çalışmalar hakkında bilgi verilen kuruluşun adı nedir? Yazınız.

b) Bu kuruluş hangi alanlarda çalışmalar yapmaktadır? 3 tanesini yazınız.

5. Aşağıdaki soruları verilen metne göre yanıtlayınız.

Böğü Kağan zamanında resmen kabul edilen din, Uygurların yaşantısında köklü değişiklikler meydana getirdi. Uygurların mimari yapılar ortaya çıkarması bu durumun en önemli göstergesidir.

a) Uygurlar hangi dini seçmiştir? Yazınız.

b) Uygurların seçtiği din, yaşam tarzlarını hangi yönde etkilemiştir? Kısaca yazınız.

6. Aşağıdaki soruları verilen metne göre yanıtlayınız.

Türkistan'da doğal çevre ve iklim, toplumların ekonomik faaliyetlerinin şekillenmesinde önemli bir rol oynamıştır. Bu coğrafyada yaşayan Türkler, temel geçim kaynağı olarak hayvancılıkla uğraşmışlardır. Hayvanlarını otlatmak için bulmak için mevsimlere göre yer değiştirmek zorunda kalmışlardır. Bu yaşam tarzı, Türklerin sanat anlayışını da etkilemiştir. Başlıca sanat eserleri arasında tahta oymacılığı, halıcılık, kemer tokaları, kılıç ve hançer kabzaları ile at koşum takımları yer almaktadır.

a) Metne göre Türkistan'da yaşayan Türklerin temel yaşam biçimi nasıldı? Kısaca yazınız.

b) Metne göre bu yaşam biçimi Türklerin sanat anlayışını nasıl etkilemiştir? Kısaca açıklayınız.

ÖĞRENME ÇIKTISI	SORU NO
SB.6.1.1. Dâhil olduğu grupların ve bu gruplardaki rollerinin zaman içerisinde değişebileceğine ilişkin çıkarım yapabilme	1
SB.6.2.1. Ülkemizin, kıtaların ve okyanusların konum özelliklerini belirleyebilme	2
SB.6.2.2. Ülkemizin doğal ve beşerî çevre özellikleri arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme	3
SB.6.2.3. Ülkemizin Türk dünyasıyla kültürel iş birliklerini yorumlayabilme	4
SB.6.3.1. Türkistan'da kurulan ilk Türk devletlerinin medeniyetimize katkılarını sorgulayabilme	5
SB.6.3.1. Türkistan'da kurulan ilk Türk devletlerinin medeniyetimize katkılarını sorgulayabilme	6

ÇÖZÜMLER

1. Bu konuşmayı yapan kişi hangi rolleri üstlenmiştir? Yazınız.

Öğrenci, avukat, anne, eş, kardeş rollerini üstlenmiştir.

2. Görselde yer alan koordinat sistemini inceleyerek soruları cevaplayınız.

a) Ekvatorun kuzeyinde, başlangıç meridyenin batısında bulunan numaralı alan hangisidir?

Yazınız.

1 numaralı alandır.

b) Ekvatorun güneyinde, başlangıç meridyenin doğusunda bulunan numaralı alan hangisidir?

Yazınız.

3 numaralı alandır.

c) Bir kısmı Türkiye'nin coğrafi sınırları içerisinde bulunan numaralı alan hangisidir?

2 numaralı alandır.

3. Yukarıda bahsedilen kıyı ovalarımızda tarımsal faaliyetleri olumlu etkileyen doğal ve beşerî çevre özelliklerini kısaca yazınız.

Bu kıyı ovalarında toprağın verimli olması ve sulama imkânlarının yeterli olması tarım faaliyetlerini olumlu etkilemiştir.

4. Aşağıdaki soruları verilen metne göre yanıtlayınız.

a) Metinde, yapmış olduğu çalışmalar hakkında bilgi verilen kuruluşun adı nedir? Yazınız.

TİKA (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı)

b) Bu kuruluş hangi alanlarda çalışmalar yapmaktadır? 3 tanesini yazınız.

Eğitim, sağlık, kültür ve spor alanlarında çalışmalar yapmaktadır.

5. Aşağıdaki soruları verilen metne göre yanıtlayınız.

a) Uygurlar hangi dini seçmiştir? Yazınız.

Uygurlar Maniheizm dinini seçmiştir.

b) Uygurların seçtiği din, yaşam tarzlarını hangi yönde etkilemiştir? Kısaca yazınız.

Uygurlar konargöçer yaşam tarzından yerleşik yaşama geçmiştir.

6. Aşağıdaki soruları verilen metne göre yanıtlayınız.

a) Metne göre Türkistan'da yaşayan Türklerin temel yaşam biçimi nasıldı? Kısaca yazınız.

Türkistan'da doğal çevre ve iklim koşullarının etkisi hayvancılığının temel geçim kaynağı olmasına neden olmuştur. Bu durum Türklerin göçebe/konargöçer/atlı göçebe yaşam tarzını benimsemelerine yol açmıştır.

b) Metne göre bu yaşam biçimi Türklerin sanat anlayışını nasıl etkilemiştir? Kısaca açıklayınız.

Türkistan'da yaşayan Türkler, göçebe yaşam tarzını benimsemeleri nedeniyle daha çok (tahta oymacılığı, halıcılık, kemer tokaları, kılıç ve hançer kabzaları ile at koşum takımları) küçük, hafif ve taşınabilir sanat eserleri geliştirme göstermiştir.